

Werkvorm		Gelijk en ongelijk
<p>Doel: Waarnemingsvaardigheden ontwikkelen, het vermogen om overeenkomsten en verschillen te identificeren versterken.</p> <p>Materiaal: twee teksten die in sommige aspecten gelijk zijn en in andere ongelijk, een schema.</p> <p>De opdracht:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Je zit tegenover je partner. • Lees je eigen tekst. Neem daar voldoende tijd voor! • Persoon A communiceert een kenmerk, een detail. • Persoon B denkt na over zijn eigen tekst en geeft de gelijkenis of het verschil aan. • Noteer de gelijkenis of het verschil op je schema. • Werk verder samen om alle overeenkomsten en verschillen te ontdekken. 		<p>Mogelijke leerinhouden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gemeentebestuur vroeger en nu •
<p><i>Bron: Het complete MI boek Spencer Kagan en Miguel Kagan RPC educatieve uitgaven</i></p>	<p><i>Wat werkt in de klas Marzano, Pickering en Pollock Bazalt</i></p>	

DE ORGANISATIE VAN ONS GEMEENTEBESTUUR

Inleiding

In een stad moet er veel geregeld worden. Er moet gezorgd worden voor rust en veiligheid, leuke dingen om te doen, propere straten en pleinen, goede huizen en genoeg jobs voor iedereen.

Een echte lijst van taken en bevoegdheden van een stad, bestaat niet. In de wet staat er enkel: 'alles wat van gemeentelijk belang is'.

De Stad heeft twee soorten taken:

1) De zorg voor het gemeentelijk belang

De Stad moet bijvoorbeeld waken over de veiligheid van haar inwoners. Daarvoor heeft ze een politiedienst en een eigen brandweer. De Stad moet er voor zorgen dat de mensen in een propere buurt wonen, dat er gemeentescholen zijn, jeugdclubs en sportvelden. De Stad kan over veel zaken zelf beslissen, bijvoorbeeld ook dat er nieuwe bomen in een park moeten geplant worden. Dit zijn allemaal taken van 'algemeen belang', zaken die dus voor iedereen belangrijk zijn. De verschillende diensten van de Stad zorgen ervoor dat deze taken worden gedaan.

2) Verplichtingen die worden opgelegd

Daarnaast moet de Stad ook een aantal taken uitvoeren die ze gekregen heeft van hogere overheden (Vlaanderen, België en Europa). Zo beslist Vlaanderen (de Vlaamse regering) bijvoorbeeld over de aanleg van een grote ringweg, beslist België (de federale regering) hoeveel dagen een jobstudent mag werken per jaar, en beslist Europa (de Europese Raad) hoeveel er mag gevist worden in de Noordzee. Zo bestaat er ook een 'gemeentedecreet', hierin staat alles wat een gemeente moet doen en hoe ze het moeten doen.

De gemeenteraad is het belangrijkste 'orgaan' van een stad of gemeente. Het is de volksvertegenwoordiging van Gent: de leden worden rechtstreeks verkozen door de Gentse burgers.

Elke stad of gemeente een 'stadsbestuur' of een 'gemeentebestuur'. Dit bestuur bestaat uit drie onderdelen:

- de gemeenteraad
- het college van burgemeester en schepenen
- de burgemeester

De gemeenteraad

De gemeenteraad is het belangrijkste 'orgaan' van een stad of gemeente. Het is de volksvertegenwoordiging van Gent: de leden worden rechtstreeks verkozen door de Gentse burgers

De gemeenteraad regelt alle belangrijke zaken:

- de gemeenteraad keurt de reglementen voor de stad goed. Het is de **wetgevende macht** van onze stad. Hier wordt er overlegd en gestemd over voorstellen. Er worden regels gemaakt om alles in de stad vlot te laten verlopen.
Voorbeelden: Uurregeling van de zwembaden, regels waaraan een jeugdhuis zich moet houden, maatregelen tegen nachtlawaai ...
- de gemeenteraad neemt ook andere beslissingen.
Voorbeelden: Aanwervingen van personeelsleden, begrotingen (schatting van de te verwachten uitgaven en inkomsten), projecten die zullen worden uitgevoerd ...
- daarnaast waakt de gemeenteraad over **het uitzicht van de stad**

Voorbeelden: Welke soorten huizen mogen in een bepaalde straat worden gebouwd? Waar is er ruimte voor een fuifzaal? Waar kan er nog een nieuw speelterrein komen? ...

- de gemeenteraad waakt ook over **het geld van de stad**. Dat wil zeggen dat het erop toeziet dat er niet meer geld wordt uitgegeven dan er is. En natuurlijk ook dat het geld aan de juiste dingen wordt uitgegeven!
- de gemeenteraad ziet er op toe dat het college van schepenen zijn werk goed doet. Als er moet gestemd worden, dan beslist de meerderheid. Een meerderheid is de helft van de mensen + 1. Als het aantal mensen even zou zijn, dan kan het gebeuren dat er geen meerderheid is. Een beslissing is genomen als de meerderheid (de helft + 1) van de gemeenteraadsleden akkoord is. Gemeenteraadsleden moeten zich ook aan bepaalde regels houden: ze mogen bijvoorbeeld leden van de andere partij niet beledigen, ze mogen geen geheime informatie doorvertellen aan de kranten en ze mogen geen job hebben bij de Stad.

Het college van burgemeester en schepenen

Wat een gek woord 'schepen'. Het woord 'schepen' is al heel oud.

Het is afgeleid van het woord '(recht) scheppen'. Vroeger (in de middeleeuwen) was het immers ook het stadsbestuur dat de rechtspraak deed.

De **schepenen** worden gekozen door de politieke partijen die het stadsbestuur vormen (het aantal is opnieuw afhankelijk van de grootte van de stad/gemeente). Zij vormen samen het college van burgemeester en schepenen, of kortweg het schepencollege.

Het schepencollege doet **voorstellen** aan de gemeenteraad. Ze voeren ook de beslissingen van de gemeenteraad uit. Daarom is het schepencollege de **uitvoerende macht** van onze stad.

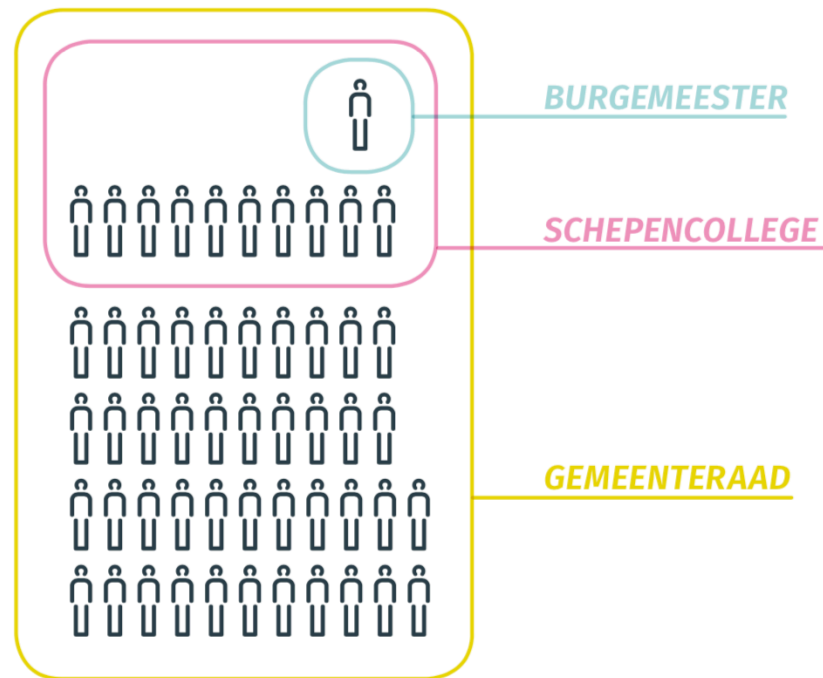
Het schepencollege doet alles in ploeg, ze zijn dus steeds samen verantwoordelijk voor een beslissing. Als er enkele

schepenen een meningsverschil hebben, moet dit vooraf dus goed uitgepraat worden. Daarom mag er geen publiek bij hun vergaderingen zijn. De beslissingen van de vergadering zijn wel openbaar.

De burgemeester

De burgemeester is misschien wel de meest gekende inwoner van de stad. Hij is natuurlijk ook heel belangrijk. Daarom noemt men hem ook wel eens het 'hoofd van de stad'. Nog een ander woord voor burgemeester is 'burgervader'. De burgemeester heeft heel veel taken. Hij ondertekent de reglementen, de beslissingen en de brieven van de Stad.

De burgemeester is ook het hoofd van de politie. Hij mag bvb. Betogingen toestaan of verbieden. Hij is niet verplicht om hierover te overleggen met de gemeenteraad, maar zal hij dit natuurlijk wel doen.

De schepenbank in de middeleeuwen

Een **schepenbank** was tijdens de middeleeuwen en de voorloper van de huidige schepencolleges in België en het College van burgemeester en wethouders in Nederland. De taken van de schepenbank gingen echter verder dan de huidige taken van burgemeester en wethouders of schepenen.

Op de eerste plaats hadden zij een rechterlijke taak wat personen en **goederen** aanging die binnen hun rechtsgebied, de **stad**, vielen. De schepenbank was bevoegd om bepaalde misdrijven te berechten en uitspraak te doen in burgerlijke geschillen. Ook criminele zaken konden tot haar bevoegdheid behoren, veelal met uitzondering van deze waarvoor lijfstraffen golden. Deze rechtspraak werd waargenomen door landsheerlijke ambtenaren, zoals grootbaljuws, hoofdschouten, meier, ...)

De vrijwillige rechtspraak, waartoe overdracht van land en gebouwen (onroerend goed) en erfverdelingen behoorden, vond eveneens plaats voor de schepenbank, die hierop een registratierecht mocht heffen.

De schepenbank had ook tal van bestuurlijke taken. Op '*gouwdagen*' bespraken ze het gemeentebeleid. Dit omvatte ook de organisatie van de inning van zekere belastingen, de aanstelling van onderwijzers en vroedvrouwen, het zorg dragen voor de begaanbaarheid van wegen en waterlopen, beheren van gemeentegronen en het verzekeren van de veiligheid.

Gent werd in de middeleeuwen bestuurd door twee schepenbanken: de schepenbank van de Keure en de schepenbank van Gedele. Beide schepenbanken telden elk dertien leden.

De schepenen van de keure (keure= wettekst die bepaalde voorrechten verleende)bestuurden de stad, zij vaardigden reglementen uit, hieven belastingen, onderhielden contacten met de graaf, verdedigden de stad en bemoeiden zich met alle aspecten van de stedelijke samenleving: openbare werken, ondersteuning van behoeftigen...

Bovendien bezaten de schepenen van de keure een uitgebreide rechterlijke macht. Ze traden op als rechters in de meest uiteenlopende burgerlijke en strafrechtelijke zaken. De schepenen van gedele (verdeling) behandelden de erfenissen en waren voogd van alle minderjarige wezen. Ook traden ze op als vredemakers bij twisten en veten tussen burgers. Hun schepenbank fungeerde als een soort vredegerecht

Van 1359 tot 1540 vond te Gent ieder jaar een algehele wetvernieuwing plaats: geen van de dertien schepenen „van de Keure" of van de evenzoveel schepenen „van Gedele" kon zijn functie tijdens een volgend jaar behouden. Hooguit was wisseling van het ene college naar het andere mogelijk, maar daarna was uittreden gedurende tenminste een jaar de regel. De constitutie behield slechts 6 van de 26 zetels voor aan leden van de „poorterij", de gegoede burgerij die nog gedeeltelijk opklom tot de oude patriciaatsfamilies. De beide prestigieuze posities van voorschepenen (de voorzitters van elk college) alsmede de derde en zesde schepenplaatsen bleven hun voorbehouden. Van de overige 20 ambten werden er in elk college vijf toegekend aan de ambachtsgilden van de grote textielindustrie en vijf aan die van de overige ambachten ; de twee groepen ambachtslieden genoten per jaar afwisselend elk de voorrang in één college.